

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2013/0307(COD)

27.11.2013

*****I**

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (COM(2013)0620 – C7-0264/2013 – 2013/0307(COD))

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešėjas: Pavel Poc

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu*** kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi ***pusjuodžiu kursyvu*** abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas ***pusjuodžiu kursyvu*** dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos (pavyzdžiui: „~~ABCD~~“). Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant. Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamos parengti galutinį tekstą.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	5
AIŠKINAMOJI DALIS	39

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo
(COM(2013) 0620 – C7-0264/2013 – 2013/0307(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2013) 0620),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 192 straipsnio 1 dalį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0264/2013),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Austrijos Bundesrato vadovaujantis Protokolu Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktą pagrįstą nuomonę, kurioje tvirtinama, jog teisės akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
 - atsižvelgdamas į ... Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir į Tarptautinės prekybos komiteto ir Žuvininkystės komiteto nuomones (A7-0000/2013),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

¹ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(1) dėl svetimų gyvūnų, augalų, grybų ar mikroorganizmų rūšių atsiradimo naujose vietovėse ne visada verta sunerimti. Tačiau smarkiai išplitusios svetimos rūšys gali tapti invazinės ir daryti didelį neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemų funkcijoms, taip pat kitokį ekonominį ir socialinį poveikį – dėl tokio poveikio reikėtų imtis prevencijos priemonių. Apskaičiuota, kad Sąjungos ir kitų Europos šalių aplinkoje apytikriai 12 000 rūšių yra svetimos, o maždaug 10–15 % iš jų – invazinės;

Pakeitimas

(1) dėl svetimų gyvūnų, augalų, grybų ar mikroorganizmų rūšių atsiradimo naujose vietovėse ne visada verta sunerimti. Tačiau smarkiai išplitusios svetimos rūšys gali tapti invazinės ir daryti didelį neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemų funkcijoms, taip pat kitokį ekonominį ir socialinį poveikį – dėl tokio poveikio reikėtų imtis prevencijos priemonių. Apskaičiuota, kad Sąjungos ir kitų Europos šalių aplinkoje apytikriai 12 000 rūšių yra svetimos, ***iš kurių daugiau nei 40 % yra vietinės kai kuriose Europos šalyse, bet kitose Europos šalyse jas introdukavo žmonės***, o maždaug 10–15 % iš jų – invazinės;

Or. en

Pagrindimas

Rūšys, kurios yra vietinės viename biografiniame regione, bet svetimos ir invazinės kitame, turėtų būti įtrauktos į reglamentą. Rūšis, kuri yra invazinė ir kurios atžvilgiu taikomos bendros ES priemonės būtų naudingos, yra Sąjungos svarbos rūšis, neatsižvelgiant į tai, ar ji yra vietinė ES, ar ne.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) invazinių svetimų rūšių yra daug, todėl svarbu užtikrinti, kad prioritetas būtų

Pakeitimas

(10) invazinių svetimų rūšių yra daug, todėl svarbu užtikrinti, kad prioritetas būtų

teikiamas toms rūšims, kurios laikomos Sąjungos svarbos invazinėmis svetimomis rūšimis. Todėl reikėtų parengti tokių Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą. Sąjungos svarbos invazinėmis svetimomis rūšimis laikytinos tos rūšys, kurių daroma žala paveiktosiose valstybėse narėse yra tokia didelė, kad galima pateisinti visos Sąjungos masto priemonės, įskaitant tose valstybėse narėse, kurios dar nėra paveiktos ar net, tikėtina, nebus paveiktos. Siekiant užtikrinti, kad Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių kiekis išliktų proporcingas, sąrašas turėtų būti sudaromas neskubant, rūšis įtraukiant laipsniškai, ***iš pradžių Sąjungos svarbos invazinėms svetimoms rūšims priskiriant tik 3 % iš maždaug 1 500 Europos invazinių svetimų rūšių***, o daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama toms rūšims, kurios daro arba, tikėtina, padarys didelę ekonominę žalą, įskaitant ir tokią, kuri sietina su biologinės įvairovės nykimu;

teikiamas toms rūšims, kurios laikomos Sąjungos svarbos invazinėmis svetimomis rūšimis. Todėl reikėtų parengti tokių Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą. Sąjungos svarbos invazinėmis svetimomis rūšimis laikytinos tos rūšys, kurių daroma žala paveiktosiose valstybėse narėse yra tokia didelė, kad galima pateisinti visos Sąjungos masto priemonės, įskaitant tose valstybėse narėse, kurios dar nėra paveiktos ar net, tikėtina, nebus paveiktos. Siekiant užtikrinti, kad Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių kiekis išliktų proporcingas, sąrašas turėtų būti sudaromas neskubant, rūšis įtraukiant laipsniškai, o daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama toms rūšims, kurios daro arba, tikėtina, padarys didelę ekonominę žalą, įskaitant ir tokią, kuri sietina su biologinės įvairovės nykimu;

Or. en

Pagrindimas

Pasiūlyta didžiausia ISR kiekio riba (50 ISR) yra didelis pasiūlymo trūkumas ir ji net nebuvo įvertinta atliekant poveikio vertinimą. Pačiame poveikio įvertinime toks apribojimas laikomas netikėtinu ateityje. Europoje įsiveisiančių ISR kiekis turėtų būti kuo labiau sumažintas ir reikėtų imtis valdymo priemonių siekiant sumažinti iki priimtino lygio bent žalingiausių ISR poveikį. Tačiau, kaip mano ekspertai, kiekybinis tikslas šiam rodikliui nenustatytas.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) kriterijai, pagal kuriuos invazinės svetimos rūšys turi būti įtraukiamos į sąrašą kaip Sąjungos svarbos rūšys, yra pagrindinė naujųjų taisyklių taikymo

Pakeitimas

(11) kriterijai, pagal kuriuos invazinės svetimos rūšys turi būti įtraukiamos į sąrašą kaip Sąjungos svarbos rūšys, yra pagrindinė naujųjų taisyklių taikymo

priemonė. Komisija *dės visas pastangas, kad* tais kriterijais *pagrįsto sąrašo pasiūlymą Komitetui pateiktų* per *vienerius metus* nuo šio *teisės akto* įsigaliojimo. Į kriterijus turėtų būti įtrauktas rizikos vertinimas pagal taikomas nuostatas dėl rūšims nustatytų prekybos apribojimų pagal Pasaulio prekybos organizacijos susitarimus;

priemonė. *Todėl* Komisija *turėtų patvirtinti pirmąjį* tais kriterijais *pagrįstą sąrašą* per *18 mėnesių* nuo šio *reglamento* įsigaliojimo. Į kriterijus turėtų būti įtrauktas rizikos vertinimas pagal taikomas nuostatas dėl rūšims nustatytų prekybos apribojimų pagal Pasaulio prekybos organizacijos susitarimus;

Or. en

Pagrindimas

Kad naujosios nuostatos būtų taikomos veiksmingai, svarbu ne tik užtikrinti didesnę viso proceso skaidrumą ir suteikti suinteresuotiesiems subjektams galimybę prisitaikyti prie naujos padėties teisėkūros srityje ir ją reaguoti, bet ir nustatyti tikslų pirmojo Sąjungos svarbos ISR sąrašo patvirtinimo terminą.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 14 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(14a) kai kurios rūšys, kurios yra invazinės visoje Sąjungoje, yra vietinės konkrečioje valstybėje narėje. Todėl tikslinga, kad nuostatos, susijusios su Sąjungos svarbos invazinėmis svetimomis rūšimis, kurios yra vietinės valstybėje narėje, išskyrus izoliavimo priemonės, taikomas siekiant išvengti rūšių išplitimo į kitas valstybes nares, tos valstybės narės teritorijoje nebūtų taikomos. Be to, valstybėms narėms turėtų būti suteikta lankstumo galimybė, kad jos galėtų prašyti jų atžvilgiu taikyti konkrečias nuo kai kurių šio reglamento nuostatų nukrypti leidžiančias nuostatas, susijusias su svetimomis rūšimis, kurios, kaip nustatyta, nėra invazinės jų teritorijoje, arba taikyti jas ypač sudėtingų socialinių ekonominių sąlygų atveju, kai sąnaudos

***būtų labai didelės ir neproporcingos
naudai ir dėl to būtų užkirstas kelias
tinkamam reikalaujamų priemonių
įgyvendinimui;***

Or. en

Pagrindimas

Valstybėms narėms reikia daugiau lankstumo, ypač sprendžiant klausimus, susijusius su rūšimis, kurios viename regione yra vietinės, o kitame – invazinės. Išimtys turėtų būti taikomos tik paraišką pateikusios valstybės narės teritorijoje. Taip pat reikėtų numatyti galimybę taikyti išimtis ypač sudėtingų socialinių ekonominių sąlygų atvejais, kai dėl didelių sąnaudų būtų užkirstas kelias tinkamam reikalaujamų priemonių įgyvendinimui.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 18 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

***(18a) valstybėms narėms turėtų būti leista
išlaikyti ir patvirtinti griežtesnes
nacionalines invazinių svetimų rūšių
valdymo taisykles, palyginti su šiame
reglamente nustatytais taisyklėmis;***

Or. en

Pagrindimas

Valstybės narės šiuo metu taiko įvairius draudimus ISR importui, prekybai ir (arba) pateikimui į rinką. Tokie draudimai jau nustatyti 13 valstybių narių. Suvokiant, kad dėl ribotų išteklių tam tikrų priemonių įgyvendinimas gali būti varžomas, sistema turi būti sukurta taip, kad visais atvejais, kai tai įmanoma, būtų suteikta lankstumo galimybė ir kad būtų pripažinta tai, jog valstybės narės jau imasi kai kurių kovos su ISR priemonių. Todėl turi būti aiškiai nurodyta, kad valstybės narės gali patvirtinti arba toliau taikyti griežtesnes priemones.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė **patvirtinti griežtesnes kovos su invazinėmis svetimomis rūšimis priemones** ir savo iniciatyva imtis priemonių dėl visų rūšių, kurios nėra įtrauktos į Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą. Siekiant aktyvesnės pozicijos į sąrašą neįtrauktų rūšių atžvilgiu, turėtų būti reikalaujama, kad, jei norima paleisti į aplinką invazines svetimas rūšis, kurios nėra įtrauktos į Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą, tačiau jų keliamą pavojų valstybės narės gali pagrįsti įrodymais, turėtų būti išduodamas leidimas tokias rūšis paleisti. Reglamentu (EB) Nr. 708/2007 jau nustatytos išsamios taisyklės dėl leidimo svetimas rūšis naudoti akvakultūroje, ir tokiomis aplinkybėmis valstybės narės turėtų į jas atsižvelgti;

Pakeitimas

(19) valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė savo iniciatyva imtis priemonių, **pvz., prekybos, naudojimo, pervežimo ir išleidimo į natūralią aplinką reglamentavimo**, dėl visų rūšių, kurios nėra įtrauktos į Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą. Siekiant aktyvesnės pozicijos į sąrašą neįtrauktų rūšių atžvilgiu, turėtų būti reikalaujama, kad, jei norima paleisti į aplinką invazines svetimas rūšis, kurios nėra įtrauktos į Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą, tačiau jų keliamą pavojų valstybės narės gali pagrįsti įrodymais, turėtų būti išduodamas leidimas tokias rūšis paleisti. Reglamentu (EB) Nr. 708/2007 jau nustatytos išsamios taisyklės dėl leidimo svetimas rūšis naudoti akvakultūroje, ir tokiomis aplinkybėmis valstybės narės turėtų į jas atsižvelgti;

Or. en

Pagrindimas

Turėtų būti pateiktas neišsamus sąrašas, kuriame būtų nurodomi tinkamiausių priemonių pavyzdžiai. Apie galimybę valstybėms narėms patvirtinti griežtesnes priemones kalbama atskiroje konstatuojamojoje dalyje.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento 21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) siekiant sukurti pakankamą žinių bazę, padėsiančią spręsti invazinių svetimų rūšių

Pakeitimas

(21) siekiant sukurti pakankamą žinių bazę, padėsiančią spręsti invazinių svetimų rūšių

keliamas problemas, svarbu, kad valstybės narės imtųsi tokių rūšių mokslinių tyrimų, stebėsenos ir priežiūros. Kadangi priežiūros sistemos teikia tinkamiausias ankstyvo naujų invazinių svetimų rūšių aptikimo ir jau įsikūrusių rūšių pasiskirstymo nustatymo priemonės, į jas turėtų būti įtraukti ir tiksliniai, ir bendro pobūdžio tyrimai, taip pat prie jų taikymo turėtų prisidėti įvairūs sektoriai ir suinteresuotosios šalys, įskaitant vietos bendruomenes. Priežiūros sistemos turėtų užtikrinti, kad visoje Sąjungoje visoms naujoms invazinėms svetimoms rūšims būtų nuolat skiriama dėmesio. Siekiant našumo ir rentabilumo, turėtų būti taikomos esamos pasienio kontrolės, priežiūros ir stebėsenos sistemos, jau nustatytos Sąjungos teisės aktuose, visų pirma tos, kurios išdėstytos direktyvose 2009/147/EB, 92/43/EEB, 2008/56/EB ir 2000/60/EB;

keliamas problemas, svarbu, kad valstybės narės imtųsi tokių rūšių mokslinių tyrimų, stebėsenos ir priežiūros. Kadangi priežiūros sistemos teikia tinkamiausias ankstyvo naujų invazinių svetimų rūšių aptikimo ir jau įsikūrusių rūšių pasiskirstymo nustatymo priemonės, į jas turėtų būti įtraukti ir tiksliniai, ir bendro pobūdžio tyrimai, taip pat prie jų taikymo turėtų prisidėti įvairūs sektoriai ir suinteresuotosios šalys, įskaitant vietos bendruomenes. Priežiūros sistemos turėtų **padėti** užtikrinti, kad visoje Sąjungoje visoms naujoms invazinėms svetimoms rūšims būtų nuolat skiriama dėmesio, **ir taikant jas pirmiausia turėtų būti siekiama pateikti labai tikrovišką ir nuoseklų vaizdą Sąjungos lygmeniu**. Siekiant našumo ir rentabilumo, turėtų būti taikomos esamos pasienio kontrolės, priežiūros ir stebėsenos sistemos, jau nustatytos Sąjungos teisės aktuose, visų pirma tos, kurios išdėstytos direktyvose 2009/147/EB, 92/43/EEB, 2008/56/EB ir 2000/60/EB;

Or. en

Pagrindimas

Sistemos (įspėjimo, informavimo, pažangos stebėjimo), kuriomis remiantis kaupiama žinių bazė, neturėtų būti paliktos tik pavienėms šalims, o turėtų pateikti labai tikrovišką ir darnų viso ISR valdymo ciklo vaizdą ES lygmeniu.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento 25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) invazinės svetimės rūšys paprastai daro žalą ekosistemoms ir mažina jų atsparumą. Todėl **reikia** imtis atkūrimo

Pakeitimas

(25) invazinės svetimės rūšys paprastai daro žalą ekosistemoms ir mažina jų atsparumą. Todėl **reikėtų** imtis

priemonių ekosistemų atsparumui invazijoms sustiprinti, padarytai žalai atitaisyti ir rūšių bei jų buveinių apsaugos būklei gerinti – pagal Direktyvos 2009/147/EB 4 straipsnį ir Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnį, vidaus paviršinių vandenų, tarpinių vandenų, priekrantės vandenų ir požeminių vandenų ekologinei būklei gerinti – pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnį ir jūrų vandenų aplinkos būklei gerinti – pagal Direktyvos 2008/56/EB 13 straipsnį;

proporcingu atkūrimo priemonių ekosistemų atsparumui invazijoms sustiprinti, padarytai žalai atitaisyti ir rūšių bei jų buveinių apsaugos būklei gerinti – pagal Direktyvos 2009/147/EB 4 straipsnį ir Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnį, vidaus paviršinių vandenų, tarpinių vandenų, priekrantės vandenų ir požeminių vandenų ekologinei būklei gerinti – pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnį ir jūrų vandenų aplinkos būklei gerinti – pagal Direktyvos 2008/56/EB 13 straipsnį;

Or. en

Pagrindimas

Atkūrimo priemonės dažnai yra brangesnės nei likvidavimo priemonės ir valstybės narės gali būti mažiau pasiruošusios likviduoti Sąjungos svarbos ISR dėl atitinkamų su tuo susijusių sąnaudų.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) invazinėms svetimoms rūšims skirta sistema turėtų būti paremta centralizuota informacijos sistema, kurioje būtų gretinama turima informacija apie Sąjungos svetimas rūšis ir kuri leistų prieiti prie informacijos apie rūšių buvimą, plitimą, ekologiją ir invazijos istoriją, taip pat visos kitos informacijos, reikalingos politikos ir valdymo sprendimams pagrįsti;

Pakeitimas

(26) invazinėms svetimoms rūšims skirta sistema turėtų būti paremta centralizuota informacijos sistema, kurioje būtų gretinama turima informacija apie Sąjungos svetimas rūšis ir kuri leistų prieiti prie informacijos apie rūšių buvimą, plitimą, ekologiją ir invazijos istoriją, taip pat visos kitos informacijos, reikalingos politikos ir valdymo sprendimams pagrįsti; ***kurdama centralizuotą informacijos sistemą Komisija turėtų galėti remtis Europos aplinkos agentūra, kai tai deramai pateisina veiksmų pobūdį ir konkreti agentūros kompetencija. Kai Komisija šių veiksmų imasi, ji turėtų atsižvelgti į agentūros valdymo struktūrą***

Pagrindimas

Koordinuojama centrinė informacijos sistema yra ypač svarbi užtikrinant sėkmingą pasiūlytų priemonių įgyvendinimą ir Komisija turėti pasitelkti visus turimus išteklius, įskaitant pirmiausia labai svarbią Europos aplinkos agentūros patirtį, įgyvendinimo darbui paremti. Turėtų būti paskirtas būtinas personalas, atsižvelgiant, žinoma, į pavedimo atlikti užduotis ekonominį efektyvumą.

Pakeitimas 10

**Pasiūlymas dėl reglamento
27 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(27) 2003 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/35/EB, nustatančioje visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas, nustatytos viešų konsultacijų priimant su aplinka susijusius sprendimus gairės. Apibrėžiant veiksmus dėl invazinių svetimų rūšių, veiksmingas visuomenės dalyvavimas turėtų sudaryti sąlygas visuomenei reikšti nuomonę, o sprendimų priėmėjams atsižvelgti į jos nuomonę ir interesus, kurie gali būti svarbūs tiems sprendimams, kartu didinti atskaitomybę ir sprendimų priėmimo proceso skaidrumą bei visuomenės informuotumą aplinkos klausimais ir paramą priimtiems sprendimams;

Pakeitimas

(27) 2003 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/35/EB, nustatančioje visuomenės dalyvavimą rengiant tam tikrus su aplinka susijusius planus ir programas²¹, nustatytos viešų konsultacijų priimant su aplinka susijusius sprendimus gairės. Apibrėžiant veiksmus dėl invazinių svetimų rūšių, veiksmingas visuomenės dalyvavimas turėtų sudaryti sąlygas visuomenei reikšti nuomonę, o sprendimų priėmėjams atsižvelgti į jos nuomonę ir interesus, kurie gali būti svarbūs tiems sprendimams, kartu didinti atskaitomybę ir sprendimų priėmimo proceso skaidrumą bei visuomenės informuotumą aplinkos klausimais ir paramą priimtiems sprendimams; ***ankstyvas ir veiksmingas visuomenės dalyvavimas tvirtinant ir atnaujinant Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą ir valstybėms narėms nustatant veiksmų planus ir priemones yra ypač svarbus;***

²¹ OL L 156, 2003 6 25, p. 17.

²¹ OL L 156, 2003 6 25, p. 17.

Or. en

Pagrindimas

Visuomenė visada labai jautriai reaguoja į ribojamąsias priemones. Neįmanoma pasiekti pažangos kovojant su ISR be veiksmingos visuomenės paramos.

Pakeitimas 11

**Pasiūlymas dėl reglamento
27 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(27a) šio reglamento įgyvendinimas, ypač Sąjungos svarbos invazinių rūšių sąrašo, rizikos vertinimo elementų, neatidėliotinių priemonių ir skubaus likvidavimo ankstyvuju etapu priemonių patvirtinimas ir atnaujinimas turėtų būti grindžiami patikimais moksliniais įrodymais, todėl reikalauja nuolatinio veiksmingo mokslo bendruomenės dalyvavimo. Todėl reikėtų aktyviai siekti mokslininkų indėlio nuolat rengiant konsultacijas su jais ir pirmiausia įsteigiant paskirtąją įstaigą (mokslo forumą), kuri konsultuos Komisiją;

Or. en

Pagrindimas

Atsižvelgiant į plačią reglamento taikymo sritį, labai svarbu įsteigti paskirtąją techninę arba mokslinę įstaigą, mokslo forumą, kuris remtų sprendimų priėmimo procesą ekspertų žiniomis.

Pakeitimas 12

**Pasiūlymas dėl reglamento
28 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(28) siekiant užtikrinti, kad būtų nustatytos vienodos sąlygos taikyti šį reglamentą, **priimti ir atnaujinti Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą**, taikyti prievolės atlikti skubų likvidavimą išimtis ir priimti Sąjungos lygmens neatidėliotinas priemonės, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tie įgaliojimai turėtų būti vykdomi remiantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai;

²² OL L 55, 2003 2 28, p. 13.

Pakeitimas

(28) siekiant užtikrinti, kad būtų nustatytos vienodos sąlygos taikyti šį reglamentą, taikyti **konkrečias nacionalines išimtis bei** prievolės atlikti skubų likvidavimą išimtis ir priimti Sąjungos lygmens neatidėliotinas priemonės, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai;

²² OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

Or. en

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento 29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(29) siekiant atsižvelgti į naujausius aplinkos srities mokslo laimėjimus, įgaliojimai priimti aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti suteikiami Komisijai, kad ji nustatytų, kaip spręsti, ar gali įsiveisti ir plisti gyvybingos invazinių svetimų rūšių populiacijos, taip pat kad išdėstytų bendruosius rizikos vertinimo elementus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija deramai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais. Rengdama ir sudarydama delegaliuosius aktus, Komisija turėtų

Pakeitimas

(29) siekiant atsižvelgti į naujausius aplinkos srities mokslo laimėjimus, įgaliojimai priimti aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti suteikiami Komisijai, kad **ji patvirtintų ir atnaujintų Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą**, nustatytų, kaip spręsti, ar gali įsiveisti ir plisti gyvybingos invazinių svetimų rūšių populiacijos, taip pat kad išdėstytų bendruosius rizikos vertinimo elementus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija deramai konsultuotųsi, taip

užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

pat su ekspertais. Rengdama ir sudarydama deleguotuosius aktus, Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

Or. en

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) genetiškai modifikuotiems organizmams, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/18/EB 2 straipsnyje;

Išbraukta.

Or. en

Pagrindimas

Būtina stebėti ypač žalingas piktžoles, galinčias kelti pavojų tiek gamtos, tiek miestų ekosistemų biologinei įvairovei. Reglamentavimo sistema, taikoma siekiant kontroliuoti genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) bandymus, judėjimą ir išleidimą, gali turėti daug panašumų su svetimų rūšių introdukcijos reglamentavimo priemonėmis. Keletas šalių, pirmiausia Naujoji Zelandija, reglamentuoja GMO taikydamos teisės aktus, kuriais taip pat reglamentuojama svetimų rūšių introdukcija.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1) svetimų rūšys – gyvi gyvūnų, augalų, grybų arba mikroorganizmų rūšių, porūšių arba žemesnio taksono individai, introdukuoti už jų natūralaus buvusio arba esamo paplitimo arealo ribų; ši sąvoka apima visas tokių rūšių dalis, gametas,

1) svetimų rūšys – gyvi gyvūnų, augalų, grybų arba mikroorganizmų rūšių, porūšių arba žemesnio taksono individai, introdukuoti už jų natūralaus buvusio arba esamo paplitimo arealo ribų; ši sąvoka apima visas tokių rūšių dalis ***arba***

sėklas, kiaušinius ar auginius, taip pat **visus** hibridus ir gyvūnų bei augalų veisles, kurių atstovai gali išgyventi ir toliau daugintis;

vystymosi etapas, gametas, sėklas, kiaušinius ar auginius, taip pat **visas sulaukęsias vietines rūšis**, hibridus ir gyvūnų bei augalų veisles, kurių atstovai gali išgyventi ir toliau daugintis;

Or. en

Pagrindimas

Vystymosi etapai yra svarbūs ypač bestuburių vikšrų, nimfų, lėliukių arba stuburinių gyvūnų embrionų atveju, taip pat ontogeninio vystymosi stadijoje esančių varliagyvių arba žuvų atveju. Be to, šios sąvokos apibrėžtis turėtų apimti gyvūnus, pvz., triušius, laukinius ožius ir pan., kurie jau yra įtraukti į LIFE projektų tikslus.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 3 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a) valstybių narių svarbos invazinės svetimos rūšys – kitos nei Sąjungos svarbos invazinės svetimos rūšys, kurių paleidimo ir plitimo daromas neigiamas poveikis, net jei jis tiksliai nenustatytas, valstybės narės nuomone, yra svarbus jos teritorijoje;

Or. en

Pagrindimas

Jeigu yra Sąjungos svarbos ISR apibrėžtis, logiška įtraukti ir valstybių narių svarbos ISR apibrėžtį, nes į Sąjungos svarbos ISR sąrašą neįtrauktos ISR, kurių paleidimo žala, net jei ji tiksliai nenustatyta, valstybių narių nuomone, galėtų būti svarbi. Kiekviena valstybė narė pati sprendžia, ar svetima rūšis gali būti laikoma valstybių narių svarbos svetima rūšimi.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių **sąrašą įgyvendinimo aktais tvirtina ir atnaujina Komisija, remdamasi 2 dalyje išvardytais kriterijais. Įgyvendinimo aktai priimami pagal 22 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.**

Pakeitimas

1. **Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 23 straipsnį, kuriais patvirtinamas Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašas, remiantis 2 dalyje nustatytais kriterijais. Sąrašas pridedamas kaip priedas prie šio reglamento.**

Or. en

Pagrindimas

Sąjungos svarbos ISR sąrašas dėl savo svarbos ir glaudaus ryšio su teisės akto taikymo sritimi turėtų būti pridedamas kaip pagrindinio teisės akto priedas. Be to, pridėjus sąrašą kaip pagrindinio teisės akto priedą, o ne pateikus jį kaip atskirą sąrašą, bus užtikrintas didesnis teisinis aiškumas. Taigi tinkama procedūra, taikytina tvirtinant ir atnaujinant reglamento priede pateikiamą sąrašą – deleguotųjų aktų priėmimas.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

1a. 1 dalyje nurodomi deleguoti aktai priimami iki ...* [OL: prašome įrašyti datą –18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Pakeitimas

1a. 1 dalyje nurodomi deleguoti aktai priimami iki ...* [OL: prašome įrašyti datą –18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Or. en

Pagrindimas

Kad naujosios nuostatos būtų taikomos veiksmingai, svarbu ne tik užtikrinti didesnę viso proceso skaidrumą ir suteikti suinteresuotiesiems subjektams galimybę prisitaikyti prie naujos padėties teisėkūros srityje ir į ją reaguoti, bet ir nustatyti tikslų pirmojo Sąjungos svarbos ISR sąrašo patvirtinimo terminą.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 23 straipsnį, kuriais atnaujinamas 1 dalyje nurodomas sąrašas, remiantis 2 dalyje nustatytais kriterijais.

Or. en

Pagrindimas

Sąrašo atnaujinimo ir sąrašo tvirtinimo procedūros turėtų būti aiškiai atskirtos.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) atsižvelgiant į turimus mokslinius įrodymus nustatyta, kad jos yra svetimos Sąjungos **teritorijoje**, išskyrus atokiausius regionus;

a) atsižvelgiant į turimus mokslinius įrodymus nustatyta, kad jos yra svetimos **didelėje** Sąjungos **teritorijos dalyje**, išskyrus atokiausius regionus;

Or. en

Pagrindimas

Turint omenyje naują pasiūlytą 4a straipsnį, šioje dalyje atsižvelgiama į invazines svetimas rūšis, kurios vienoje valstybėje narėje arba viename regione yra vietinės, o kitoje valstybėje narėje arba kitame regione – invazinės, ir nustatoma panaši tvarka kaip ir Buveinių direktyvoje (kai kurioms rūšims ir kai kurioms valstybėms narėms draudimai netaikomi).

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali teikti Komisijai prašymus įtraukti invazines svetimas rūšis į 1 dalyje nurodytą sąrašą. Tuose prašymuose pateikiami visi šie **elementai**:

Pakeitimas

Valstybės narės gali teikti Komisijai prašymus įtraukti invazines svetimas rūšis į 1 dalyje nurodytą sąrašą. Tuose prašymuose pateikiami visi šie **duomenys**:

Or. en

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. 1 dalyje nurodomas sąrašas anotuojamas siekiant nurodyti, kad valstybė narė paprašė taikyti jai išimtis pagal 4a straipsnį arba kad tokios išimties jai yra taikomos.

Or. en

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Į 1 dalyje **nurodytą sąrašą įtraukiama daugiausia penkiasdešimt rūšių, įskaitant visas rūšis, kuriomis sąrašas gali būti papildytas pritaikius 9 straipsnyje numatytas neatidėliotinas priemones.**

Pakeitimas

4. 1 dalyje **nurodytas** sąrašas gali būti papildytas **rūšimis** pritaikius **valstybių narių pagal 9 straipsnį įgyvendinamas** neatidėliotinas priemones.

Pagrindimas

Pasiūlyta didžiausia ISR kiekio riba (50 ISR) yra didelis pasiūlymo trūkumas ir ji net nebuvo įvertinta atliekant poveikio vertinimą. Pačiame poveikio įvertinime toks apribojimas laikomas netikėtinu ateityje. Europoje įsiveisiančių ISR kiekis turėtų būti kuo labiau sumažintas ir reikėtų imtis valdymo priemonių siekiant sumažinti iki priimtino lygio bent žalingiausių ISR poveikį. Tačiau, kaip mano ekspertai, kiekybinis tikslas šiam rodikliui nenustatytas.

Pakeitimas 24

**Pasiūlymas dėl reglamento
4 a straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a straipsnis

***Sjungos svarbos invazinėms svetimoms
rūšims taikomos nacionalinės išimtys***

1. 7 straipsnio 1 dalies b–g punktuose ir 8, 11–15 ir 19 straipsniuose nurodomi apribojimai Sąjungos svarbos invazinėms rūšims, kurios yra vietinės valstybėje narėje, tos valstybės narės teritorijoje netaikomi.

2. Valstybės narės gali pateikti Komisijai paraišką taikyti išimtį nuo prievolės taikyti Sąjungos svarbos invazinei svetimai rūšiai kurį nors arba visus 7 straipsnio 1 dalies b–g punktuose ir 8, 11–15 ir 19 straipsniuose nurodomus apribojimus.

3. Paraiška taikyti išimtį pateikiama tik jei tenkinamos šios sąlygos:

a) remiantis svariais moksliniais faktais įrodyta, kad ta rūšis nėra invazinė tos valstybės narės teritorijoje;

b) remiantis turimais pakankamai patikimais duomenimis atlikta sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad sąnaudos bus išskirtinai didelės ir neproporcingos, palyginti su nauda, atsižvelgiant į socialinę ekonominę padėtį toje valstybėje

narėje.

4. Paraiška taikyti išimtį deramai pagrindžiama ir prie jos pridedami 3 dalies a arba b punkte nurodomi įrodymai.

5. Komisija įgyvendinimo aktais nusprendžia patvirtinti arba atmesti paraišką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6. Valstybės narės užtikrina, kad, siekiant užkirsti kelią tolesniam rūšių plitimui, kol bus priimtas sprendimas pagal 5 dalį, būtų taikomos izoliavimo priemonės.

Or. en

Pagrindimas

Pagal naują straipsnį valstybėms narėms suteikiama didesnė lankstumo galimybė ir galimybė įtraukti į Sąjungos svarbos ISR sąrašą rūšis, kurios viename regione yra vietinės, o kitame – invazinės. Išimtys turėtų būti taikomos tik paraišką pateikusios valstybės narės teritorijoje. Taip pat reikėtų numatyti galimybę taikyti išimtis ypač sudėtingų socialinių ekonominių sąlygų atvejais, kai dėl didelių sąnaudų būtų užkirstas kelias tinkamam reikalaujamų priemonių įgyvendinimui.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies h punktas

Komisijos siūlomas tekstas

h) galimų panaudojimo būdų ir naudos, kurią būtų galima gauti panaudojus konkrečią rūšį, aprašymą.

Pakeitimas

h) **žinomų ir** galimų panaudojimo būdų ir naudos, kurią būtų galima gauti panaudojus konkrečią rūšį, aprašymą;

Or. en

Pagrindimas

Būtina žinoti apie tai, kaip rūšys dabar naudojamos, o ne tik svarstyti apie tai, kaip jos gali būti naudojamos.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies h a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

***ha) galimybių sumažinti invazinių
svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo
keliamą riziką vertinimą ir pasirinkimą.***

Or. en

Pagrindimas

Rizikos valdymo elementas taip pat turėtų būti įtrauktas ir vertinamas.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 23 straipsnį, kad patikslintų, kokios rūšies 4 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyti moksliniai įrodymai yra priimtini, ir pateiktų išsamų šio straipsnio 1 dalies a–h punktuose išdėstytų elementų taikymo aprašymą, įskaitant metodiką, taikytiną vertinant tokius elementus; tai daryti ji turi atsižvelgdama į susijusius nacionalinius ir tarptautinius standartus ir būtinybę prioritetą teikti kovos su rūšimis, siejamomis su reikšminga ekonomine žala arba galinčiomis padaryti tokios žalos, įskaitant žalą, daromą dėl biologinės įvairovės nykimo, veiksams.

Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 23 straipsnį, kad patikslintų, kokios rūšies 4 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyti moksliniai įrodymai yra priimtini, ir pateiktų išsamų šio straipsnio 1 dalies a–**ha** punktuose išdėstytų elementų taikymo aprašymą, įskaitant metodiką, taikytiną vertinant tokius elementus; tai daryti ji turi atsižvelgdama į susijusius nacionalinius ir tarptautinius standartus ir būtinybę prioritetą teikti kovos su rūšimis, siejamomis su reikšminga ekonomine žala arba galinčiomis padaryti tokios žalos, įskaitant žalą, daromą dėl biologinės įvairovės nykimo, veiksams.

Or. en

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. *I 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą įtrauktoms* rūšims, kurios atokiausiame regione yra vietinės, 7, 8, 11 ir 13–17 straipsnių nuostatos netaikomos tame atokiausiame regione, kuriame jos yra vietinės.

Pakeitimas

1. *Sąjungos svarbos invazinėms svetimoms* rūšims, kurios atokiausiame regione yra vietinės, 7, 8, 11 ir 13–17 straipsnių nuostatos netaikomos tame atokiausiame regione, kuriame jos yra vietinės.

Or. en

Pagrindimas

Kadangi Sąjungos svarbos ISR sąvoka yra apibrėžta, tinkamiau visame tekste aiškiai ją nurodyti.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio antraštė

Komisijos siūlomas tekstas

Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių *draudimas*

Pakeitimas

Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių *apribojimai*

(Šis pakeitimas taikomas visam tekstui. Patvirtinus jį bus būtina padaryti atitinkamus pakeitimus visame tekste.)

Or. en

(Žr., pvz., 16 konstatuojamąją dalį, 8 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnio 1 ir 4 dalis.)

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. *Į 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą įtrauktos* rūšys negali būti apgalvotai:

Pakeitimas

1. *Sąjungos svarbos invazinės svetimios* rūšys negali būti apgalvotai *arba dėl aplaidumo*:

Or. en

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) *įvežamos į Sąjungos teritoriją arba vežamos per ją*;

Pakeitimas

a) *introdukuojamos į valstybę narę*;

Or. en

Pagrindimas

Pasiūlytas pakeistos redakcijos tekstas yra aiškesnis ir dera su apibrėžtimis.

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės pagal 11 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas užkerta kelią neapgalvotai Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių introdukcijai.

Pakeitimas

2. Valstybės narės pagal 11 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas užkerta kelią neapgalvotai Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių introdukcijai *bet koku kitu būdu*.

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Valstybės narės, siekdamos užkirsti kelią Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių introdukcijai, įsiveisimui ir plitimui, gali išlaikyti arba patvirtinti griežtesnes nacionalines taisykles.

Or. en

Pagrindimas

Valstybės narės šiuo metu taiko įvairius draudimus ISR importui, prekybai ir (arba) pateikimui į rinką. Tokie draudimai jau nustatyti 13 valstybių narių. Suvokiant, kad dėl ribotų išteklių tam tikrų priemonių įgyvendinimas gali būti varžomas, sistema turi būti sukurta taip, kad visais atvejais, kai tai įmanoma, būtų suteikta lankstumo galimybė ir kad būtų pripažinta tai, jog valstybės narės jau imasi kai kurių kovos su ISR priemonių. Todėl turi būti aiškiai nurodyta, kad valstybės narės gali patvirtinti arba toliau taikyti griežtesnes priemones.

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl reglamento 8 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) jei tai gyvūnų invazinės svetimės rūšys, tie gyvūnai, kur įmanoma, pažymimi;

d) jei tai **Sąjungos svarbos** gyvūnų invazinės svetimės rūšys, tie gyvūnai, kur įmanoma, pažymimi;

Or. en

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl reglamento 8 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. **Teikdama** paraišką gauti leidimą, **įstaiga** pateikia visus reikalingus įrodymus, kuriais remdamasi kompetentinga institucija galėtų vertinti, ar tenkinamos 2 ir 3 dalyse nurodytos sąlygos.

Pakeitimas

4. **Teikdamas** paraišką gauti leidimą, **pareiškėjas** pateikia visus reikalingus įrodymus, kuriais remdamasi kompetentinga institucija galėtų vertinti, ar tenkinamos 2 ir 3 dalyse nurodytos sąlygos.

Or. en

Pagrindimas

Aiškiau nurodoma, kad leidimo prašantis asmuo pats pateikia visus būtinus įrodymus.

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio antraštė

Komisijos siūlomas tekstas

Apgalvoto valstybių narių svarbos invazinių svetimų rūšių **paleidimo** apribojimai

Pakeitimas

Valstybių narių svarbos invazinių svetimų rūšių apribojimai

Or. en

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės **draudžia apgalvotai paleisti į aplinką, t. y. imtis veiksmų,**

Pakeitimas

1. Siekdamos užkirsti kelią **valstybių narių svarbos invazinių svetimų rūšių**

kuriais organizmas patenka į aplinką, nesvarbu, kokių tikslų tai būtų daroma, kai nesiimama priemonių, būtinų siekiant užkirsti kelią invazinių svetimų rūšių, kitų nei Sąjungos svarbos invazinės svetimos rūšys, ištrūkimui į laisvę ir plitimui, jei remdamosi moksliniais įrodymais valstybės narės mano, kad dėl tų rūšių paleidimo ir plitimo daromas neigiamas poveikis, net jei jis tiksliai nenustatytas, yra svarbus jų valstybės teritorijoje (toliau – valstybių narių svarbos invazinės svetimos rūšys).

introdukcijai, įsiveisimui ir plitimui, valstybės narės valstybių narių svarbos invazinių svetimų rūšių atžvilgiu gali imtis priemonių, kurias sudaro bet kurie apribojimai, nurodomi 7 straipsnio 1 dalyje, arba išlaikyti ar patvirtinti griežtesnes nacionalines taisykles.

Or. en

Pagrindimas

Tinkamiau ir aiškiau leisti valstybėms narėms taikyti bet kuriuos apribojimus, kuriuos jos laiko naudingais kovojant su valstybių narių svarbos invazinėmis rūšimis. Be to, kaip minėta, sistema turi būti sukurta taip, kad būtų suteikta lankstumo galimybė ir kad būtų pripažinta tai, jog valstybės narės jau imasi kai kurių kovos su ISR priemonių. Todėl turi būti aiškiai nurodyta, kad valstybės narės gali patvirtinti arba toliau taikyti griežtesnes priemones.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie rūšis, kurias jos laiko valstybių narių svarbos invazinėmis svetimomis rūšimis.

Pakeitimas

2. Valstybės narės informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie rūšis, kurias jos laiko valstybių narių svarbos invazinėmis svetimomis rūšimis, **ir apie apribojimus, nustatytus pagal 1 dalį.**

Or. en

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybių narių kompetentingos institucijos gali ***išduoti leidimus tam tikrais atvejais apgalvotai paleisti valstybių narių svarbos invazines svetimias rūšis***, jei visapusiškai tenkinamos šios sąlygos:

Pakeitimas

3. Valstybių narių kompetentingos institucijos gali ***taikyti pagal 1 dalį nustatytų apribojimų išimtis***, jei visapusiškai tenkinamos šios sąlygos:

Or. en

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl reglamento 11 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. ***Vėliausiai iki [18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos – datą įrašyti]*** valstybės narės atlieka išsamią invazinių svetimų rūšių neapgalvotos introdukcijos ir plitimo kelių jų teritorijoje analizę ir nustato patekimo kelius, kurių atžvilgiu veiksmų reikia imtis pirmiausia (toliau – prioritetiniai patekimo keliai) dėl tais keliais į Sąjungą patenkančių tokių rūšių kiekio arba jų daromos žalos.
Imdamosi šių veiksmų valstybės narės daugiausia dėmesio skiria visų pirma Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių introdukcijos kelių analizei.

Pakeitimas

1. Valstybės narės ***per dvejus metus nuo 4 straipsnio 1 nurodyto sąrašo patvirtinimo*** atlieka išsamią ***Sąjungos svarbos*** invazinių svetimų rūšių neapgalvotos introdukcijos ir plitimo kelių jų teritorijoje analizę ir nustato patekimo kelius, kurių atžvilgiu veiksmų reikia imtis pirmiausia (toliau – prioritetiniai patekimo keliai) dėl tais keliais į Sąjungą patenkančių tokių rūšių kiekio arba jų daromos žalos.

Or. en

Pagrindimas

Visas procesas turi būti nuoseklus: valstybės narės negali rengti veiksmų plano, kol bus

patvirtintas invazinių rūšių sąrašas. Taip pat siūloma pratęsti terminą, iki kurio turi būti atlikta analizė, nes pradinis terminas gali būti neįvykdomas. Panašūs pakeitimai taip pat padaryti 11 straipsnio 2 dalyje, 12 straipsnio 1 dalyje ir 13 straipsnio 1 dalyje.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento 11 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Vėliausiai iki [3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos – datą įrašyti] kiekviena valstybė narė parengia ir įgyvendina veiksmų planą, skirtą prioritetiniams patekimo keliams, kuriuos ji nustatė pagal 1 dalį. Tame veiksmų plane nustatomas veiksmų tvarkaraštis ir apibūdinamos priemonės, kurias numatoma patvirtinti prioritetinių patekimo kelių klausimui spręsti ir siekiant užkirsti kelią neapgalvotai invazinių svetimų rūšių introdukcijai ir plitimui Sąjungoje į aplinką arba aplinkoje.

Pakeitimas

2. Per trejus metus nuo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto sąrašo patvirtinimo kiekviena valstybė narė parengia ir įgyvendina veiksmų planą, skirtą prioritetiniams patekimo keliams, kuriuos ji nustatė pagal 1 dalį. Tame veiksmų plane nustatomas veiksmų tvarkaraštis ir apibūdinamos priemonės, kurias numatoma patvirtinti prioritetinių patekimo kelių klausimui spręsti ir siekiant užkirsti kelią neapgalvotai invazinių svetimų rūšių introdukcijai ir plitimui Sąjungoje į aplinką arba aplinkoje.

Or. en

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl reglamento 12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Vėliausiai iki [18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos – datą įrašyti] valstybės narės pasirūpina, kad veiktų oficiali priežiūros sistema, kurioje būtų kaupiami ir įrašomi invazinių svetimų rūšių atsiradimo aplinkoje duomenys, surinkti atliekant tyrimus, vykdant stebėseną ir kitaip, siekiant užkirsti kelią invazinių svetimų rūšių plitimui Sąjungoje.

Pakeitimas

1. Per 18 mėnesių nuo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto sąrašo patvirtinimo valstybės narės pasirūpina, kad veiktų oficiali priežiūros sistema, kurioje būtų kaupiami ir įrašomi invazinių svetimų rūšių atsiradimo aplinkoje duomenys, surinkti atliekant tyrimus, vykdant stebėseną ir kitaip, siekiant užkirsti kelią invazinių svetimų rūšių plitimui Sąjungoje.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl reglamento 13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Vėliausiai *iki [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos – datą įrašyti]* valstybės narės pasirūpina, kad struktūros, atsakingos už oficialios į Sąjungą įvežamų gyvūnų ir augalų, įskaitant jų sėklas, kiaušinius ar auginius, kontrolės, reikalingos siekiant užkirsti kelią apgalvotai Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių introdukcijai, vykdymą, nepriekaištingai veiktų.

Pakeitimas

1. Vėliausiai *per 12 mėnesių nuo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto sąrašo patvirtinimo* valstybės narės pasirūpina, kad struktūros, atsakingos už oficialios į Sąjungą įvežamų gyvūnų ir augalų, įskaitant jų sėklas, kiaušinius ar auginius, kontrolės, reikalingos siekiant užkirsti kelią apgalvotai Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių introdukcijai, vykdymą, nepriekaištingai veiktų.

Or. en

Pagrindimas

Vystymosi etapai yra svarbūs ypač bestuburių vikšrų, nimfų, lėliukių arba stuburinių gyvūnų embrionų atveju, taip pat ontogeninio vystymosi stadijoje esančių varliagyvių arba žuvų atveju.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl reglamento 17 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Per 12 mėnesių nuo invazinės svetimoms rūšies įtraukimo į 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą valstybės narės parengia valdymo priemones, skirtas toms Sąjungos svarbos invazinėms svetimoms rūšims, kurios, kaip nustatė valstybės narės, jų teritorijoje yra labai paplitusios, kad jų poveikis biologinei įvairovei ir ekosistemų

Pakeitimas

1. Per 12 mėnesių nuo invazinės svetimoms rūšies įtraukimo į 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą valstybės narės parengia valdymo priemones, skirtas toms Sąjungos svarbos invazinėms svetimoms rūšims, kurios, kaip nustatė valstybės narės, jų teritorijoje yra labai paplitusios, kad jų poveikis biologinei įvairovei ir ekosistemų

funkcijoms, žmonių sveikatai ir ekonomikai būtų kuo labiau sumažintas. Tokios valdymo priemonės grindžiamos sąnaudų ir naudos analize, taip pat apima 18 straipsnyje nurodytas atkūrimo priemones.

funkcijoms, žmonių sveikatai ir ekonomikai būtų kuo labiau sumažintas. Tokios valdymo priemonės grindžiamos sąnaudų ir naudos analize, **atlikta atsižvelgiant į poveikį aplinkai**, taip pat apima 18 straipsnyje nurodytas atkūrimo priemones.

Or. en

Pagrindimas

Apriboti sprendimus tik ekonominiais aspektais (pvz., Mangeacio barščio atveju) nėra nei pakankama, nei tikslinga.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl reglamento 18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės imasi proporcingų atkūrimo priemonių, kad padėtų Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių nualintai, pažeistai arba sunaikintai ekosistemai atsikurti.

Pakeitimas

1. Valstybės narės imasi proporcingų atkūrimo priemonių, kad padėtų Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių nualintai, pažeistai arba sunaikintai ekosistemai atsikurti, **nebent remiantis turimais pakankamai patikimais duomenimis atlikta sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad sąnaudos bus išskirtinai didelės ir neproporcingos, palyginti su atkūrimo nauda.**

Or. en

Pagrindimas

Atkūrimo priemonės dažnai kainuoja brangiau nei likvidavimo. Jeigu nėra galimybės išvengti prievolės imtis tokių priemonių po likvidavimo, dėl šių sąnaudų valstybė narė bus mažiau linkusi likviduoti Sąjungos svarbos ISR.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl reglamento 18 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) priemonės, kuriomis siekiama **užtikrinti** pakartotinės invazijos prevenciją įvykdžius likvidavimo operaciją.

Pakeitimas

b) priemonės, kuriomis siekiama **paremti** pakartotinės invazijos prevenciją įvykdžius likvidavimo operaciją.

Or. en

Pagrindimas

Užtikrinti pakartotinės invazijos prevenciją techniškai neįmanoma.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio antraštė

Komisijos siūlomas tekstas

Pagalbinė informacijos **priemonė**

Pakeitimas

Pagalbinė informacijos **sistema**

Or. en

Pagrindimas

Pageidautina vartoti sąvoką „sistema“, o ne sąvoką „priemonė“, kad būtų išvengta painiojimo su pagalbine duomenų priemone, nurodyta šio straipsnio 2 dalyje.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija **laipsniškai** sukuria pagalbinę informacijos **priemonę**, reikalingą tam, kad

Pakeitimas

1. Komisija **per 12 mėnesių nuo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto sąrašo**

būtų lengviau taikyti šį reglamentą.

patvirtinimo sukuria pagalbines informacijos *sistemas*, reikalingą tam, kad būtų lengviau taikyti šį reglamentą.

Or. en

Pagrindimas

Pagalbinė informacijos sistema yra viena iš pagrindinių viso proceso rėmimo IT dalis, todėl ji turi būti sukurta kaip visuma ir tai turi būti padaryta per nurodytą laikotarpį.

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. *Pradiniu etapu* sistemą sudaro pagalbines duomenų priemonė, susiejanti esamas invazinių svetimų rūšių duomenų sistemas; siekiant, kad teikti ataskaitas pagal 19 straipsnį būtų lengviau, ypač daug dėmesio skiriama informacijai apie Sąjungos svarbos invazines svetimas rūšis.

Pakeitimas

2. Sistemą sudaro pagalbines duomenų priemonė, susiejanti esamas invazinių svetimų rūšių duomenų sistemas; siekiant, kad teikti ataskaitas pagal 19 straipsnį būtų lengviau, ypač daug dėmesio skiriama informacijai apie Sąjungos svarbos invazines svetimas rūšis.

Or. en

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. *Antruoju etapu* 2 dalyje nurodytoji pagalbines duomenų priemonė padės Komisijai tvarkyti atitinkamus 14 straipsnio 2 dalyje reikalaujamus pranešimus.

Pakeitimas

3. 2 dalyje nurodytoji pagalbines duomenų priemonė padės Komisijai tvarkyti atitinkamus 14 straipsnio 2 dalyje reikalaujamus pranešimus.

Or. en

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. **Trečiuoju etapu 2 dalyje** nurodytoji pagalbinė **duomenų priemonė padės keistis** informacija apie kitus šio reglamento taikymo aspektus.

Pakeitimas

4. **1 dalyje** nurodytoji pagalbinė **informacijos sistema apima keitimąsi** informacija apie kitus šio reglamento taikymo aspektus, **ypač susijusius su ankstyvuoju invazinių svetimų rūšių aptikimu ir greitu jų likvidavimu.**

Or. en

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

4a. Komisija gali pavesti dalį pagalbinės informacijos sistemos funkcijų arba visas jos funkcijas Europos aplinkos agentūrai, deramai atsižvelgdama į tų užduočių pavidimo ekonominį efektyvumą, taip pat į poveikį įstaigos valdymo struktūrai ir jos finansiniams bei žmogiškiesiems ištekliams.

Or. en

Pagrindimas

Koordinuojama centrinė informacijos sistema yra ypač svarbi užtikrinant sėkmingą pasiūlytų priemonių įgyvendinimą ir Komisija turėti pasitelkti visus turimus išteklius, įskaitant pirmiausia labai svarbią Europos aplinkos agentūros patirtį, įgyvendinimo darbui paremti. Turėtų būti paskirtas būtinas personalas, atsižvelgiant, žinoma, į pavidimo atlikti užduotis ekonominį efektyvumą.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl reglamento 21 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Tvirtindama arba tikslindama Sąjungos svarbos invazinių rūšių sąrašą, Komisija, bent pasikonsultavusi su atitinkamomis nevyriausybinėmis organizacijomis, užtikrina, kad visuomenei būtų suteikta tikra galimybė dalyvauti tvirtinimo arba tikslinimo procese.

Or. en

Pagrindimas

Visuomenė visada labai jautriai reaguoja į ribojamąsias priemones. Neįmanoma pasiekti pažangos kovojant su ISR be veiksmingos visuomenės paramos.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl reglamento 22 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

22a straipsnis

Mokslo forumas

- 1. Mokslo forumas įsteigiamas kaip paskirtoji įstaiga. Jis konsultuoja Komisiją visais mokslo klausimais, susijusiais su šio reglamento, ypač 4 ir 5 straipsnių, 9 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio, taikymu.***
- 2. Mokslo forumui pirmininkauja Komisija. Jį sudaro valstybių narių paskirti mokslo bendruomenės atstovai.***
- 3. Mokslo forumas teikia rekomendacijas dėl rūšių, kurių atžvilgiu gali būti***

svarstoma galimybė atlikti rizikos vertinimą siekiant jų galimo įtraukimo į Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašą, atsižvelgiant į jų dabartinę arba galimą riziką tapti invazinėmis Sąjungoje. Komisija konsultuojasi su mokslo forumu prieš siūlydama bet kokią rūšies perkėlimą iš Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių sąrašo.

4. 22 straipsnyje nurodomas komitetas visapusiškai informuojamas apie mokslo forumo teikiamas rekomendacijas.

Or. en

Pagrindimas

Atsižvelgiant į plačią reglamento taikymo sritį, labai svarbu įsteigti paskirtąją techninę arba mokslinę įstaigą, mokslo forumą, kuris remis sprendimų priėmimo procesą ekspertų žiniomis.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento 23 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

23 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 5 straipsnio 2 dalyje nurodyti deleguotieji įgaliojimai Komisijai suteikiami neribotam laikui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.
3. 5 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius

Pakeitimas

23 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. **4 straipsnio 1 ir 1b dalyse ir** 5 straipsnio 2 dalyje nurodyti deleguotieji įgaliojimai Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.
3. **4 straipsnio 1 ir 1b dalyse ir** 5 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti

aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 5 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tada, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba Komisijai praneša, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal **4 straipsnio 1 ir 1b dalis ir 5** straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tada, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba Komisijai praneša, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

Or. en

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl reglamento 26 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Nukrypstant nuo 7 straipsnio 1 dalies c ir f punktų, ne komerciniais tikslais laikomų į **4 straipsnio 1 dalyje nurodytą** sąrašą įtrauktų rūšių gyvūnų augintinių savininkams leidžiama tuos gyvūnus laikyti iki natūralios tų gyvūnų gyvenimo pabaigos, jei tenkinamos šios sąlygos:

Pakeitimas

1. Nukrypstant nuo 7 straipsnio 1 dalies c ir f punktų, ne komerciniais tikslais laikomų į **Sąjungos svarbos invazinių svetimų rūšių** sąrašą įtrauktų rūšių gyvūnų augintinių savininkams leidžiama tuos gyvūnus laikyti iki natūralios tų gyvūnų gyvenimo pabaigos, jei tenkinamos šios sąlygos:

Or. en

AIŠKINAMOJI DALIS

Svetimos rūšys dėl tiesioginės arba netiesioginės žmogaus veiklos įveikia ekologines kliūtis ir patenka už savo natūralaus paplitimo ribų. Kai kurios iš šių rūšių negali prisitaikyti prie naujos aplinkos ir greitai išnyksta, o kitos gali išgyventi, daugintis ir plisti.

Invazinės svetimos rūšys (toliau – ISR) – svetimos rūšys, kurių introdukcija arba plitimas, kaip nustatyta, kelia grėsmę biologinei įvairovei ir ekosistemų funkcijoms arba kurios daro neigiamą poveikį aplinkai, žmonių sveikatai ir socialinei ekonominei plėtrai. ISR apima gyvūnų, augalų, grybų ir mikroorganizmų rūšis ir daro poveikį ES žemyniniam sausumos masyvui, vandens telkiniams, jūroms ir saloms.

Tik 11 proc. iš daugiau nei 12 000 Europoje užregistruotų svetimų rūšių daro poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms, o 13 proc. rūšių daro tam tikrą poveikį ekonomikai.

Tačiau jų poveikis biologinei įvairovei yra reikšmingas ir ISR, kaip biologinės įvairovės praradimą lemiantis veiksnys, yra laikomos vienintele antra pagal svarbą buveinių praradimo priežastimi ir viena iš pagrindinių rūšių išnykimo priežasčių.

Kalbant apie socialinį ir ekonominį poveikį, ISR gali platinti ligas arba tiesiogiai sukelti sveikatos problemų (pvz., astmą, dermatitą ir alergijas). ISR gali pakenkti infrastruktūrai ir rekreacinėms vietoms, trikdyti miškininkystės veiklą arba padaryti žalos žemės ūkiui.

Numatoma, kad biologinių invazijų Europoje daugės. Patikimais duomenimis grindžiami apskaičiavimai rodo, kad per pastaruosius 35 metus pavyzdinių taksonų IRS, buveinių rūšių arba atitinkamų žemynų dalių skaičius Europoje išaugo 76 proc.

Dabartinės tendencijos, susijusios su naujų rūšių įsiveisimu, rodo, kad problema anaipol nėra valdoma, ir manoma, kad jos poveikis biologinei įvairovei stiprės, nes dėl tokio spaudimo, kaip, pvz., buveinių praradimas, būklės blogėjimas, susiskaidymas, per intensyvus naudojimas ir klimato kaita, didėja susijusių rūšių skaičius ir ekosistemų pažeidžiamumas invazijų sąlygomis.

Nustatyta, kad per pastarąjį dvidešimtmetį su ISR susijusios sąnaudos ES siekia bent 12 mlrd. EUR per metus, o sąnaudos, susijusios su jų daroma žala, toliau didėja. Invazinių rūšių plitimo, reglamentavimo ir likvidavimo sąnaudos ES siekia 40–100 mln. EUR per metus.

Pasiūlymo aplinkybės

Biologinės įvairovės konvencijoje ISR yra prioritetas klausimas, siejamas su konkrečiu tikslu, kurį užsibrėžta įgyvendinti po konferencijos Nagojoje (9 Aichi biologinės įvairovės tikslas), pagal kurį įsipareigota „iki 2020 m. nustatyti ir pagal svarbą surūšiuoti invazines svetimas rūšis ir jų patekimo kelius, prioritetas rūšis kontroliuoti arba išnaikinti, o patekimo kelius valdyti taip, kad būtų užkirstas kelias naujų invazinių svetimų rūšių introdukcijai ir įsikūrimui“.

2009 m. Europos Parlamentas ir Aplinkos taryba tvirtai pritarė pasiūlymui parengti ISR skirtą ES strategiją

ISR buvo vienas iš 10 prioritetinių tikslų Biologinės įvairovės veiksmų plane, taip pat penktasis tikslas 2020 m. ES biologinės įvairovės strategijoje, kurios tikslas – užtikrinti visapusišką ir koordinuojamą atsaką ES lygmeniu, kuriuo siekiama užtikrinti žalingų ISR introdukcijos ir plitimo prevenciją ir valdymą visoje ES.

Pagal naująją Biologinės įvairovės strategiją Komisija iki 2012 m. turėjo pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamos priemonės, skirtos padėti spręsti su ISR susijusias bendras problemas ES.

Komisijos pasiūlymas

2013 m. rugsėjo 9 d. Europos Komisija paskelbė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo teisės akto dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo.

Anksčiau Komisija jau buvo padariusi išvadą, kad pagrindinis teisės aktas būtų vienintelė naudinga galimybė veiksmingai spręsti ISR klausimą. Atlikus poveikio vertinimą tai buvo patvirtinta. Taigi Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento. Siekiant užtikrinti veiksmingumą, kartu reikėtų nustatyti naujai įsiveisiančių Sąjungos svarbos ISR skubaus likvidavimo prievolę.

Pagal šią galimybę valstybės narės įpareigojamos nedelsiant imtis veiksmų ir keistis informacija. Komisijai leidus būtų galima taikyti išimtis.

Pagrindinis pasiūlymo projekto elementas – Sąjungos svarbos ISR, dėl kurių neigiamo poveikio būtina imtis suderintų veiksmų Sąjungos lygmeniu, sąrašas. Sąrašą parengtų Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis. Į Sąjungos svarbos ISR sąrašą įtrauktos rūšys būtų draudžiamos, taikant keletą išimčių. Valstybės narės turėtų imtis priemonių užtikrinti, kad šios rūšys nebūtų introdukuojamos, parduodamos ir perkamos, laikomos, veisiamos arba paleidžiamos ES. Tokios rūšys gali daryti žalą visoje Sąjungoje arba tik kai kuriose Sąjungos dalyse, bet jų poveikio stiprumas pateisina prašymą, kad kitos ES valstybės narės suteiktų pagalbą.

Komisija siūlo apriboti Sąjungos svarbos rūšių sąrašą iki 50 rūšių, kad pradžioje daugiausia dėmesio galėtų būti skiriama pavojingiausioms rūšims ir kad valstybėms narėms būtų užtikrintas pakankamas reglamentavimo aiškumas ir jos galėtų sukurti būtiną valdymo struktūrą.

Pasiūlyme taip pat numatoma ankstyvojo įspėjimo sistema. Valstybės narės, aptikusios staigiai jų teritorijoje atsiradusias ISR, turėtų nedelsiant įspėti Komisiją ir kitas valstybes nares, siekdamas, kad būtų sustabdytas tolesnis jų plitimas.

Jeigu į Sąjungos svarbos ISR sąrašą įtraukta rūšis jau yra kai kuriose valstybėse narėse, šios valstybės narės turėtų imtis šios rūšies likvidavimo arba valdymo priemonių ir užtikrinti, kad ji būtų kontroliuojama.

Pranešėjo pasiūlymas

Pranešėjas pritaria Komisijai, kad pasiūlymas turėtų būti grindžiamas šiais trimis pagrindiniais principais:

- **PREVENCIJA**

Vykdamas prevencijos veiklą būtų siekiama sumažinti į ES patenkančių naujų ISR skaičių ir taip išvengti didėjančių grėsmių biologinei įvairovei ir neigiamo poveikio visuomenei ir ekonomikai.

- **PRIORITETŲ NUSTATYMAS**

Nustačius prioritetus būtų galima imtis veiksmingų priemonių, daugiausia išteklių skiriant kovai su žalingiausiomis ISR, t. y. veiklai, kuri suteiktų daugiausiai naudos biologinei įvairovei, visuomenei ir ekonomikai.

- **VEIKLOS KOORDINAVIMAS**

Nuosekli ir koordinuojama veikla visoje ES padėtų padidinti veiklos ES lygmeniu veiksmingumą, t. y. ji padėtų išvengti padėties, kai veiksams, kurių imamas vienoje valstybėje narėje, kenkia kitų valstybių narių neveiklumas.

Pranešėjas palankiai vertina Komisijos pasiūlymą, tačiau mano, kad keletas jo aspektų turi būti iš dalies pakeisti.

Pagrindiniai pranešimo projekte siūlomi pakeitimai

- **Į sąrašą įtrauktinų rūšių skaičiaus ribojimas**

Siūloma ISR kiekio riba (50 rūšių), kurią bus galima peržiūrėti tik po penkerių metų, yra didelis pasiūlymo trūkumas. Į 50 rūšių ribą neatsižvelgta poveikio įvertinime ir net pačioje poveikio įvertinimo santraukoje teigiama, kad „neįmanoma iš anksto žinoti to, kiek ir kokių invazijų bus ateityje bus, taip pat to, kiek rūšių ir kokios rūšys bus įtrauktos į Sąjungos svarbos ISR sąrašą“.

Europoje įsiveisiančių ISR kiekis turėtų būti kuo labiau sumažintas ir reikėtų imtis priemonių siekiant sumažinti iki priimtino lygio bent žalingiausių ISR poveikį. Tačiau šiam rodikliui nenustatytas joks kiekybinis tikslas.

Mokslininkų bendruomenė pritaria nuomonei, kad apriboti, kaip siūloma, šio reglamento taikymo sritį 50 rūšių sąrašu nėra mokslinio pagrindo ir kad taip apribojus reglamento taikymo sritį iki 2020 m. ES tikriausiai nesugebės pasiekti 9 Aichi

biologinės įvairovės tikslo. Šią ribą reikėtų panaikinti ir pakeisti sistema, kuri būtų lanksti, jautriai reaguojanti ir kurią būtų galima atnaujinti taip dažnai, kaip to reikia.

- **ISR sąrašo patvirtinimas ir atnaujinimas**

Sąjungos svarbos ISR sąrašas dėl savo svarbos ir glaudaus ryšio su teisės akto taikymo sritimi turėtų būti pridedamas kaip pagrindinio teisės akto priedas. Be to, pridėjus sąrašą kaip pagrindinio teisės akto priedą, o ne pateikus jį kaip atskirą sąrašą, bus užtikrintas didesnis teisinis aiškumas. Taigi tinkama procedūra, taikytina tvirtinant ir atnaujinant sąrašą, yra deleguotųjų, o ne įgyvendinimo aktų priėmimas.

- **Rūšys, kurios kai kuriose Europos dalyse yra vietinės, o kitose – invazinės**

Bendros priemonės Sąjungos lygmeniu gali būti naudingos sprendžiant klausimus, susijusius su konkrečiomis rūšimis, kurios yra invazinės kai kuriose Sąjungos teritorijos dalyse, neatsižvelgiant į tai, kad tos rūšys yra vietinės kitoje Sąjungos dalyje arba yra introdukuojamos iš teritorijų, esančių už Sąjungos ribų. Išsamaus sąrašo, apimančio visas invazines rūšis, neatsižvelgiant į tai, ar jos yra būdingos kuriai nors ES daliai, ar ne, sudarymas reikėtų tai, kad visos valstybės narės turėtų apsvarstyti, kokio lygmens bendros priemonės būtų būtinos arba pateisinamos siekiant užkirsti kelią bet kokiam poveikiui arba jį valdyti.

- **Valstybių narių svarbos ISR (savanoriška priemonė)**

Būtų naudinga suteikti galimybę imtis priemonių valstybių narių lygmeniu dėl ISR, kurios nėra įtrauktos į Sąjungos svarbos ISR sąrašą, bet dėl jų paleidimo daromas poveikis, net jei jis tiksliai nenustatytas, valstybių narių nuomone, yra svarbus jų teritorijoje. Kiekviena valstybė narė pati spręstų, ar svetima rūšis gali būti laikoma valstybių narių svarbos svetima rūšimi. Tai reiškia, kad valstybės narės privalėtų tik nustatyti leidimų paleisti į aplinką rūšis, kurias jos laiko valstybių narių svarbos rūšimis, sistema.

- **Galimybė taikyti griežtesnes taisykles**

Suvokiant, kad dėl ribotų išteklių tam tikrų priemonių įgyvendinimas gali būti varžomas, sistema turi būti sukurta taip, kad visais atvejais, kai tai įmanoma, būtų suteikta lankstumo galimybė ir kad būtų pripažinta tai, jog valstybės narės jau imasi kai kurių kovos su ISR priemonių. Todėl pranešėjas siekia užtikrinti, kad valstybės narės galėtų patvirtinti arba toliau taikyti griežtesnes taisykles.

- **Išimtys**

Daugelio, bet ne visų apribojimų ir prievolių taikymo išimčių paskirtis ir tikslas – atsižvelgti į regioninius skirtumus, susijusius su rūšių įsiveisimo arba plitimo prevencijos priemonių būtinybe ir pateisinimu, suteikiant galimybę valstybėms narėms

nustatyti prioritetines priemones, tinkamas taikyti jų teritorijoje esančiomis sąlygomis, ir taip biogeografiniu pagrindu sumažinti sąnaudų poveikį.

- **Pagalbinė informacijos sistema**

Pranešėjas mano, kad pagalbinė informacijos sistema yra būtina sėkmingo reglamento įgyvendinimo sąlyga ir kad ji turi būti sukurta per 12 mėnesių nuo reglamento įsigaliojimo dienos. Sistemai taip pat gali būti naudinga atitinkama Europos aplinkos agentūros patirtis.

- **Visuomenės dalyvavimas**

Reikėtų sustiprinti nuostatas dėl visuomenės dalyvavimo, nes veiksmingas visuomenės dalyvavimas suteiktų galimybę visuomenei reikšti nuomonę, o sprendimų priėmėjams atsižvelgti į jos nuomones ir interesus, kurie gali būti svarbūs tiems sprendimams, kartu didinant atskaitomybę ir sprendimų priėmimo proceso skaidrumą, taip pat visuomenės informuotumą aplinkos klausimais ir paramą priimtiems sprendimams.

- **Mokslo forumas**

Atsižvelgiant į plačią reglamento taikymo sritį, svarbu įsteigti paskirtąjį techninę ir (arba) mokslinę įstaigą, kuri remtų sprendimų priėmimo procesą ekspertų žiniomis.